

**R.P. Leonardii Lessii E Societate Iesv Theologi. In D.
Thomam De Beatitudine. De Actibus Hvmanis. De
Incarnatione Verbi. De Sacramentis Et Censbris.
Prælectiones Theologicæ Posthvmæ**

Lessius, Leonardus

Lovanii, 1645

Art. 3. Vtrum prædestinatio Christi sit nostræ prædestinationis exemplar.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72898](#)

144 Quæst. 24. De Prædestinatione Christi. Art. 2. 3.

destinatus; nam destinatio Dei est prædestination. 1. ad Corinth. 2. v. 7. Loquimur Sapientiam, quam prædestinavit Deus ante secula in gloriam nostram. Sapientiam, id est, Christum, eiusque mysteria.

Probatur Secundo, Ex D. Augustino tract. 105. in Ioan. in illa verba: Clarifica me Pater. Intelligamus, inquit, prædestinationem claritatis humanae, qua in illo est natura, ex mortali immortali apud Patrem futura: & hoc, iam prædestinando factum fuisse antequam mundas esset, quod in mundo etiam suo tempore fieret. Vide sequentia, vbi probat cōtra quosdam recte dici ita prædestinatum. Et cap. 15. lib. de Prædestinatione Sanctorum dicit fuisse prædestinatum, vt esset caput nostrum. Et ratio evidens est: nam Christus ab æterno ad hæc omnia est ordinatus, & hæc per absolutam Dei voluntatem sunt ei preparata: ergo cūm ad ordinem gratia pertineant, sunt prædestinata.

Obiectio.

Solutio.

Respondeo; non sequebantur emanatione naturali & physica, sed morali tantum. Vnde non tantum fuerunt prædestinata in radice, sed etiam secundum se: nam propria & peculiaris operatio Dei necessaria erat, vt hæc conferrentur. Vnde etiam oportet intelligere speciale decretum ab æterno.

Dico Tertiò, Christus præcisè, & formaliter consideratus ut homo, potest dici prædestinatus, vt sit Filius Dei naturalis. Ita D. Thomas hoc loco, ex D. Augustino de Prædest. sanctorum c. 15. & tract. 105. in Ioannem. Idem sentiunt multi Doctores dist. 7. D. Bonaventura, Richardus, Scotus. Ratio est: Quia, vt dictum est 1. parte q. 36. a. 4. in simili; hic homo, præcisè & formaliter consideratus, non includit determinatè hanc vel illam subfinitionem; sed solum generatim subfitionem in hac humanitate, qualiscumque demum sit illa subfitionis. Vnde tale ducitur argumentum: Christus, quatenus formaliter est hic homo, non includit esse Filium Dei naturalem, quia posset esse Pater vel Spiritus sanctus, vel persona creata, & tamen esset idem homo: ergo est prædestinatus, vt sit Filius Dei naturalis. Patet consequentia; Quia in tempore factum est, vt hic homo esset Filius Dei: ergo ab æterno prædestinatus est, vt sit Filius Dei. Et hæc est summa & primaria prædestinationis Christi, secundum D. Thomam: nam terminus eius est summa excellētia, vnde ceteræ omnes perfectiones eius dependent.

Dices Primò; Si Christus, vt homo, est prædestinatus ut sit Filius Dei: ergo Verbum est prædestinatus, ut sit Filius Dei. Similiter ergo Christus est prædestinatus ut sit Filius Dei.

Respondeo, Negando Consequentiam: Quia Christus potest esse Filius Dei, intrinsecè includitur in conceptu dicti prædicti Verbi, & Christi; non tamen in conceptu huic hominis formaliter considerati. Vnde hic homo, seu, Filius Dei, Verbum, & Christus, quatenus hic homo, potuit praesci potest destinari, vt sit Filius Dei.

Dices Secundò: ergo hic homo est Filius Dei ex prædestinatione: ergo voluntate liberâ, & non naturâ.

Respondeo: Hic homo formaliter consideratus, habet ex prædestinatione & voluntate libera, quod sit Filius Dei naturalis; quia per prædestinationem definitum est, vt subfitionis in hac humanitate, esset ipse Filius Dei.

Dicces Tertiò; Hic homo non est factus Filius Dei: ergo non est prædestinatus Filius Dei. Antecedens patet ex dictis suprà. Patet consequentia; Quia quod in æternitate est prædestinatum, debet in tempore esse factum.

Respondeo, Negando Consequentiam. Quia esse factum significat actionem realem externam, & ideo supponit suppositum, quod sit tale vel tales supponit inquam, vt est à parte rei, non vt concipitur. Suppositum autem quod est in Christo, ex parte rei non est factum Filius Dei, sed ab æterno.

Sed cūm dico: Hic homo est prædestinatus Filius Dei, prædestination significat actum mentis, quæ concipit tamquam distincta, ea quæ in re non distinguuntur. Vnde potest concipere subfitionis in hac humanitate indeterminatè, illudque ordinare vt sit tale subfitionis, nempe Filius Dei.

Ad probationem; Prædestinatum est, vt hic homo esset Filius Dei; non autem vt fieret Filius Dei: vnde etiam in tempore non debebat fieri Filius Dei: sed contraria, Filius Dei debebat fieri hic homo; vt enim hoc fieret, erat prædestinatum: ex quo consequitur, vt hic homo esset Filius Dei, quod etiam erat prædestinatum.

Dices Quartò; Christus, quæ homo, non est Filius Dei naturalis seu consubstantialis: ergo Christus, vt homo, non est prædestinatus, vt sit Filius Dei naturalis.

Respondeo, Negando Consequentiam: Aliud enim est ratione naturæ humanæ esse prædestinatum ad aliquid, & aliud ratione naturæ humanæ esse Filium Dei. Prædestination enim conuenit Christo ratione naturæ humanæ; nō tamen æterna filiatione: nam hæc conuenit ratione diuinitatis. Vnde Christus, vt homo, est prædestinatus vt sit Filius Dei naturalis; non tamen vt homo, est Filius naturalis. Vide D. Thom. ad 1.

Circa prædicta; Aduertendum est, non ita propriè dici, quod Hic homo sit prædestinatus Filius Dei æternus: quia hic homo, propriè lumen pro supposito, quando est subiectum propositionis. Deinde, quia hæc propositionis est omnino indirecta; & ideo solum vera, quia prædestinatum est, vt Filius Dei esset homo. Et minus propriè dicitur, quod Christus, vel Filius Dei, quatenus est homo, sit prædestinatus, vt sit Filius Dei; Quia Christus includit determinatum suppositum, quod naturaliter est Filius Dei: ergo non potest ad hoc propriè prædestinari, etiam si consideretur vt subfitionis in natura humana. Vide Durandum dist. 7. quæst. 3.

ARTICVLVS III.

Vtrum Prædestinationis Christi sit nostra Prædestinationis exemplar?

Respondeo, Christi prædestinationem esse exemplar nostræ prædestinationis. Est communis sententia DD. in 3. Alberti, Durandi, Paludani dist. 10. Bonaventuræ dist. 11. Hallensis 3. p. q. 3. memb. 5. & est sententia D. Augustini de Prædestinatione sanctorum c. 15. De Bono Perseuerantiae c. vltimo.

Probatur, Ad Romanos 8. v. 29. Quos præscivit & prædestinavit conformes fieri imaginis Filii sui: quem

In quo ex quæst. 24. quem locum, et si quidam intelligent de conformitate cum Filio Dei, quatenus filij adoptiui debent conformari filio naturali, ut D. Thomas, Sasbout, & quidam alij in illum locum: Tamen rectius exponitur de conformitate cum Filio hominis in gloria. Ita Origenes, qui per *Imaginem Filii Dei*, intelligit Animam Christi: Chrysostomus, Theodoreetus & passim Græci. Anselmus & Glosfa ordinaria. Quod patet etiam ex verbis sequentibus, *ut sit ipse primogenitus in multis fratribus*: est autem primogenitus in multis fratribus, *ut homo*: nam *ut Deus*, est primogenitus ante omnem creationem.

¹⁰ Aduerte, Christi prædestinationem tribus modis esse exemplar nostræ prædestinationis. Primo, Ratione termini principialis: quia Christus vi homo, prædestinatus est ut sit filius Dei naturalis; ut dictum est Articulo superiori: Nos autem prædestinamus ut simus filii Dei adoptiui; ut patet ad Ephesi 1. verl. 5. *Qui prædestinavit nos in adoptionem filiorum per Iesum Christum, in ipsum*. Filius autem naturalis est exemplar filiorum adoptionis. Secundo, Ratione modi: Quia sicut humanitas Christi prædestinata est ad hanc dignitatem omnimodo gratis, nullis suis meritis præcedentibus: ita & nos omnino gratis prædestinamus ad dignitatem filiorum. Et hos duos modos habet D. Thomas. Tertius addi potest ratione termini secundarij, quod Christus est prædestinatus ad gloriam, que est exemplar gloriae omnium hominum sanctorum. Et hoc videtur Apostolus significare voluisse ad Rom. 8. nam videtur loqui de conformitate gloriae, ut dictum est. Est autem gloria Christi exemplar gloriae nostræ, non solum quia per gloriam & vitam beatam Christo conformamur tamquam perfectioni: nam sic etiam gloria B. Virginis est exemplar gloriae nostræ: Sed quia Deus in prædestinatione hominum, respicit ad gloriam Christi tamquam ad perfectissimum opus gratiae sua: intendens illos efficere Christo similes, & eius coheredes, sicuti pictor qui in depingendis imaginibus intendit eas assimilare perfectissimo exemplari, quod sibi proposuit. Simili modo Resurrectio & gloria corporis Christi, est exemplar nostræ resurrectionis: ad Philipp. 3. verl. 21. *Qui reformabit corpus humilitatis nostræ, configuratum corpori claritatis sue*. Et ratio est: Primo, Quia in quocumque genere id quod est primum, conuenienter est exemplar reliquorum: Christi autem prædestinatione est prima, saltem inter prædestinationes hominum, & omnium excellentissima: ergo. Secundò, Quia hic ordo rerum est conuenientior, & magis declarat Dei sapientiam; & hic honor quadammodo debetur Christo Domino: ut sicut exemplar vita ipsius est exemplar vita nostræ: ita gloria ipsius, sit exemplar gloriae nostræ.

¹¹ Dices, Gloria Christi est quid creatum extra Deum: ergo non potest dici exemplar prædestinationis nostræ: quia Deus non vtitur exemplari nisi ex externo, sicut pictor, sed idea.

Respondeo, Ipsa gloria Christi etiam representatur in idea diuina; sicuti imago externa, quam intuetur pictor, representatur in exemplari intrinseco, quod est in mente pictoris: & sic virtus est suo modo exemplar,

Addo: Si comparentur effectus Dei inter se, unus dicitur esse exemplar alterius: quia voluit Deus unum esse ad imitationem alterius; non quod ipse indigat tali exemplari, sed ut res inter se essent optimè ordinatæ; & aliæ ad alias haberent quandam excellentiam, sicut exemplar ad exemplatum.

ARTICVLVS IV.

Vtrum prædestinatione Christi sit causa nostra prædestinationis?

¹² Respondetur Affirmatio. Notandum Primo, Ex dictis in i. parte: Cùm queritur de causa prædestinationis, nō queritur, An actus illæ mentis diuinæ secundum suam substantiam habeat aliquam causam: manifestum enim est non habere, quia est ipsa diuina essentia. Sed queritur, An sit aliqua ratio terminationis illius actus; id est, cur ad hunc vel ad illum actum terminetur; vt ibi dictum est.

Notandum Secundo, Christi prædestinationem tribus modis esse causam nostræ prædestinationis. Primo, Meritoria: Christus enim prædestinatus meruit nobis prædestinationem, & factorem peculiarem Dei æternum quo saluamur. Secundo, Exemplarem. Et hi duo modi iam sunt prædicti expositi. Prior quidem quest. 19. art. 4. dub. 15. num. 53. Posterior vero articulo superiore. Tertiò, Finalē, de quo iam breuiter dicendum.

Itaque quod Christus sit causa finalis nostræ prædestinationis: Probatur Primo. Ad Ephesi 1. vers. 5. *Qui prædestinavit nos in adoptionem filiorum, probatus per Iesum Christum in ipsum*: id est, per meritum ^{bis specias} ipsius, ad gloriam eius; Græcc., εἰς ταῦτα, in tim quod seipsum. Ad Coloss. 1. vers. 18. *Ut sit ipse in omnibus primatum tenens*. Probatur Secundo, & redditur ratio: Quia quidquid gratiae Deus operatur in hominibus, ordinatur etiam in gloriam Christi: ergo haec gratia est prædestinata nobis in gloriam Christi. Antecedens patet ex Tridentino scilicet 6. cap. 7. vbi dicitur: Gloria Christi & Dei esse causam finalis nostra iustificationis. Consequens Probatur, Id quod in tempore datur, ab eterno fuit preparatum: præparatio autem gratiae æterna, est prædestinatione. Item, Quia Deus propter dignitatem personæ Christi & meritorum eius, ordinavit ut hominum redemptio, sanctitas, & gloria cederent in gloriam & honorem Christi. Patet Psalm. 2. verl. 8. *Postula à me, & dabo tibi gentes hereditatem tuam*: & ad Philip. 2. vers. 9. *Propter quod & Deus exaltauit illum &c.* Ut in nomine Iesu omne genu flectatur &c. Hinc Christus hominum conuerzionem, suam vocat clarificationem. Ioannis 12. vers. 23. *Venit hora ut clariſſetur Filius hominis*, quia videlicet tunc gentiles credere incipiebant: & Ioan. 17. vers. 1. *Clariſſe Filiu tuum*, ut Filius tuus clariſſet te; scilicet, te patefaciendo hominibus. Vide D. Augustinum Tract. 16. 52. 104. in Ioannem. Cyrillum l. 11. cap. 15. D. Thomam his locis.

Nn QVÆ-